

คำให้การ พยานปากออก

๑ แก้วกานต์ กองโชค

การยื่นเรื่องให้สภามหาวิทยาลัย “ถอดถอน” อธิการบดี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (มสธ.) รศ. ดร. นพ. ชัยเลิศ พิชิตรพชัย เนื่องจากไม่สามารถปฏิบัติราชการเต็มเวลาเพราะไปเข้าอบรมในหลักสูตรป้องกันราชอาณาจักรของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) นั้น หลายฝ่ายประเมินว่า “มีโอกาสเกิดขึ้นได้มาก”

เนื่องจากตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2521 ระบุอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยไว้อย่างชัดเจนในมาตรา 15 ว่า **(๖) พิจารณาการแต่งตั้งและถอดถอนอธิการบดีและศาสตราจารย์ประจำ**

แต่การพิจารณาถอดถอนนั้น ไม่ได้มีการระบุ “สาเหตุของการถอดถอน” ไว้

นั่นจึงทำให้อำนาจการถอดถอนของ “สภามหาวิทยาลัย” ค่อนข้างกว้าง

แต่แม้จะมีอำนาจ สภามหาวิทยาลัยไม่สามารถใช้อำนาจตามอารมณ์ หรืออำเภอใจได้

ยิ่ง “ชัยเลิศ” เป็นอธิการบดีที่มาจากพรรคสรรหา และเป็นคนนอกสังกัดมหาวิทยาลัยด้วยยิ่งทำให้การถอดถอนต้องอาศัยเสียงประชาคมจำนวนมาก

ก่อนหน้านี้ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2558 อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้จัดการเสวนาแลกเปลี่ยนหัวข้อที่พุ่งตรงต่อ “อธิการบดี” โดยตรง นั่นคือ

1. จริยธรรมของผู้บริหารในสถาบันการศึกษา
2. ความน่าเชื่อถือของรายงานผลการวิจัย
3. อนาคต มสธ.ของเรา

โดยสรุปก็คือ การบริหารงานของ ชัยเลิศ ไม่สามารถแก้ปัญหาของมหาวิทยาลัยได้ ทำให้ไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน

ชัยเลิศ ไปเรียนวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) ไม่สามารถเพิ่มยอดนักศึกษาได้ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่สุดของ มสธ. ในปัจจุบัน

บทเรียนการถอดถอน ‘อธิการบดี’

ก่อนหน้าสภามหาวิทยาลัยหลายแห่งได้พิจารณาและลงมติถอดถอน ยกตัวอย่างเช่น สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) มีมติ 9 ต่อ 4 ถอดถอนอธิการบดี เมื่อวันที่ 27 พ.ย. 2556

โดยสภามหาวิทยาลัย ซึ่งมี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ได้พิจารณาผลการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีที ศ.ดร. ถวิล พึ่งมา อธิการบดี สจล. **แก่ผลการเรียนให้กับลูกตนเอง**

โดยคณะกรรมการสอบสวนฯ ชี้มูลว่าอธิการบดีแก่ผลการเรียนให้ลูกตัวเองจริง ซึ่งถือเป็นการทุจริตและเป็นความผิดวินัยร้ายแรง ที่ประชุมจึงมีมติ 9 ต่อ 4 เสียง ให้ถอดถอน ศ.ดร.ถวิล พ้นจากตำแหน่งอธิการบดี และแต่งตั้ง ศ.ดร. ไมโนะ ไกรฤกษ์ รองอธิการบดี ให้รักษาการอธิการบดีแทน นอกจากนี้ยังแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีกหนึ่งชุดเพื่อตรวจสอบเรื่องดังกล่าวอย่างละเอียด รวมถึงให้ตรวจสอบกรณีในกลุ่มศิษย์เก่า และนักศึกษาปัจจุบันได้ยื่นหนังสือร้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องการบริหารงานของ ศ.ดร.ถวิล ด้วย

นอกจากนี้ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (มจร.) ที่มี ดร.บุญปลุก ชายเกตุ เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย ได้มีมติถอดถอน ดร.สุชาติ เมืองแก้ว ออกจากตำแหน่งอธิการบดี มจร. เมื่อ ปี 2554 โดยให้เหตุผลว่า ดร.สุชาติ **บริหารงานบกพร่อง** ตาม พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 30 กำหนดว่าอธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่ก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ทั้งนี้ การพ้นจากตำแหน่ง เช่น ตาย ลาออก สภามหาวิทยาลัยให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะเหตุมีมลทิน หรือมัวหมองในกรณีที่ถูกลดตำแหน่งทางวินัยอย่างร้ายแรง ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเป็นบุคคลล้มละลายและเป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ และจากนี้ สภามหาวิทยาลัยจะต้องแจ้งเรื่องดังกล่าวให้ สกอ.รับทราบเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายต่อไป

แม้กระทั่ง มหาวิทยาลัยศิลปากร สภามหาวิทยาลัยที่มี นายชุมพล ศิลปอาชา เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย ก็ยังคงเคยลงมติด้วยเสียงเอกฉันท์ถอดถอน รศ.ดร.วิวัฒน์ชัย อັถถการ อธิการบดี เมื่อปี 2550 ออกจากตำแหน่ง หลังจากบริหารมหาวิทยาลัยมาเพียง 2 ปี เนื่องจาก “**การบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ**” แม้จะเป็น “คนดี” ในสายตาคนใกล้ชิด แต่ข้อร้องเรียนของคณบดี 13 คณะ จากทั้งหมด 14 คณะ โดยมีการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากรจำนวน 1,160 คน จาก 2,326 คน ประกอบการพิจารณา

นอกจากนี้ เมื่อ 7 มกราคม 2554 ได้มีการร้องเรียนต่อสภามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีว่า รองศาสตราจารย์บัญญัติ สุขศรีงาม อธิการบดี ทำผิดระเบียบและบกพร่องในการบริหารงาน แล้วคณะกรรมการสืบข้อเท็จจริง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง พบว่ามีมูลตามที่มีการร้องเรียน (กรณีจัดการศึกษาร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ และการกลั่นแกล้งรองศาสตราจารย์พอพันธ์ สุทธิวัฒน์ ไม่ให้ไปรับรางวัลนักวิจัยดีเด่นฯ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม) สภามหาวิทยาลัยเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2554 จึงได้มีมติให้ส่งเรื่องความผิดทางวินัยของอธิการบดีไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เพื่อดำเนินการตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเพราะอธิการบดีเป็นข้าราชการระดับสูง และเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2554 มีคำสั่งถอดถอน รศ. บัญญัติ สุขศรีงาม ออกจากตำแหน่งอธิการบดีโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 30 (3) สภามหาวิทยาลัยให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

ดังนั้น บทเรียนเหล่านี้ล้วนสะท้อนว่า อำนาจของสภามหาวิทยาลัย และอธิการบดีนั้น จะต้องคานซึ่งกันและกัน เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินไปสู่จุดหมายที่วางเอาไว้

หาก “อธิการบดี” กลายเป็น “ตัวปัญหา” ของมหาวิทยาลัย ก็ไม่ควรจ้างเอาไว้

ประชาคม มสธ. เท่านั้นที่จะบอกว่า ต้องการให้ “ชัยเลิศ” บริหารต่อไปหรือไม่ ??